

Derde enquête COVID-19

schetst beeld van
de sociaal economische
situatie in de
grafische sector

Tussen 9 en 14 december bevroeg de werkgeversorganisatie FEBELGRA i.s.m. het vormingsfonds GRAFOC voor de 3de keer de printmedia sector met betrekking tot de impact van de coronapandemie.

143 bedrijven gaven gehoor aan de oproep en vulden de enquête in. Gezien deze ondernemingen samen meer dan 4.009 medewerkers vertegenwoordigen, mogen de resultaten als representatief voor de ganse sector worden beschouwd. Tot de respondenten behoren tevens éénmanszaken of ondernemingen zonder personeel. (cfr. tabel 1)

10 antwoorden op 10 vragen

Begin oktober 2020 hadden we allemaal nog perspectief op het 'oude normaal'. Door de 2de coronagolf steeg echter opnieuw de onzekerheid over wat de toekomst zowel sociaal als economisch zal brengen.

Daarom was deze nieuwe enquête noodzakelijk om een beeld te schetsen over de situatie in de sector en de toekomstperspectieven. De algemene conclusie kan u lezen in het editoriaal maar hieronder vindt u alvast de details van uw 10 antwoorden op onze 10 vragen.

1. De toelevering van goederen of grondstoffen

Nog slechts 18% van de ondernemingen geeft aan problemen te ondervinden. Bij de bevraging in april was dit 31%.

Dit betekent dat de waardeketen zich tijdens deze crisis heeft weten

Tabel 1 Enquête Febelgra / GRAFOC

	Werkgevers	Werknemers
Ondernemingen Vellenoffset, Rotatie, Digitale druk, e.a.	103	3666
Ondernemingen Sign, Ontwerp & Prepress, Afwerking	40	343
Totalen:	143	4009

aan te passen, maar wellicht toch onvoldoende.

Toeleveringsproblemen zijn er in ruim de helft van de gevallen met diverse papiersoorten, maar anderzijds ook met (isopropyl) alcohol en minder courante kunststoffen.

2. Orderdalingen tijdens het 4de kwartaal 2020 als rechtstreeks gevolg van de coronacrisis

13% van de bevroegde ondernemingen heeft een stabiele order intake of rapporteert zelfs een toename tot een uitzonderlijk maximum van 30%. Dit zijn zowel kleinere als grotere bedrijven die vooral actief zijn in het verpakkingsdrukkerij en labels en etiketten, maar ook enkele commerciële drukkerijen rapporteren een toename van orders.

In deze context is het duidelijk dat de 2de coronagolf een flinke rem zette op de herneming van de economie.

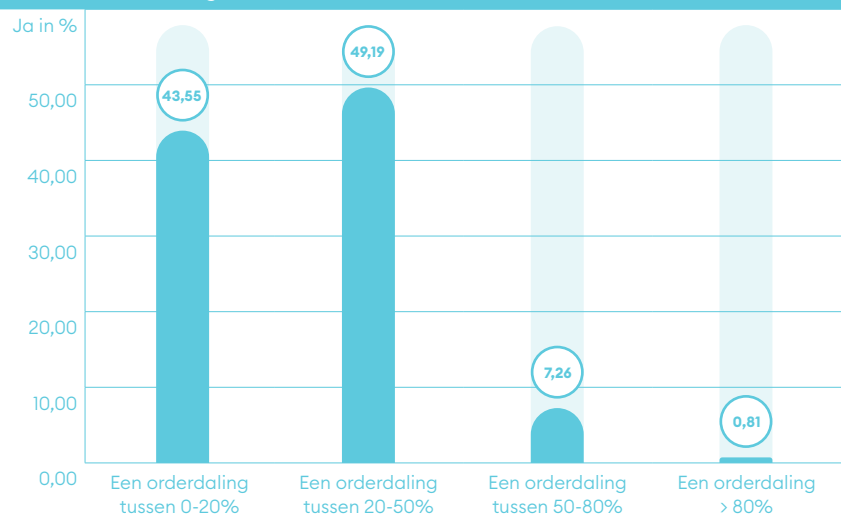
Het aantal respondenten die een orderdaling ervaren, blijft immers erg hoog (87%) en het belangrijkste is dat bijna de helft van hen een orderdaling aangeeft van 20 tot 50%.

(cfr. tabel 2)

3. Verwachtingen omtrent offerte-aanvragen voor het 1ste kwartaal 2021

De onzekerheid over de nabije toekomst is lager dan in april maar toch overheersend.

Tabel 2 Orderdaling door corona Q4/2020 (in %)

58% van de respondenten ontvangt minder offerte aanvragen met een gemiddelde daling van ruim 25%. Het betreft hier vooral, maar niet uitsluitend, kleine tot middelgrote commerciële drukkerijen. 42% rapporteert stabiliteit of zelfs een stijging van de offerte aanvragen. Hierbij toont zich geen duidelijk patroon af, want bedrijven uit alle subsectoren (offset, LFP, verpakingsdrukwerk, etc..) behoren in quasi gelijke mate tot deze categorie.

4. Evolutie inzake omzetcijfer 2020 versus 2019

Het mag niet verbazen dat het resultaat van deze enquêtevraag in lijn ligt met deze van de vaststellingen rond orderdalingen Q4/2020 (zie punt 2) en de bevraging in april toen nog méér bedrijven met hogere dalingen van orders werden geconfronteerd.

Zodoende verwacht slechts 11% van de bevroegde ondernemingen een stabiele of stijgende omzet in 2020 t.o.v. 2019. Dit betreft grosso modo uitsluitend bedrijven voor verpakingsdrukwerk en labels en etiketten.

Daartegenover staan wel 89% bedrijven uit de sector die een beperkte tot zeer omvangrijke daling van hun omzet zien in 2020. (cfr. tabel 3)

5. Prognose van volumes (omzet) in een post-corona tijdperk

Velen verwachten dat post-corona bepaalde volumes en dus ook omzet definitief weg zullen blijven omwille van een versnelde digitalisering, minder advertising, en meer e-commerce. Daarom peilden wij ook met deze enquête naar de mate waarin onze grafische ondernemingen deze bedreiging inschatten.

67% van de deelnemers bevestigt deze prognose. Op de vraag hoeveel blijvende daling men verwacht, antwoordt 27% dat zij een daling tussen 5 en 10% inschatten en ruim 32% denkt dat dit méér dan 10% zal zijn.

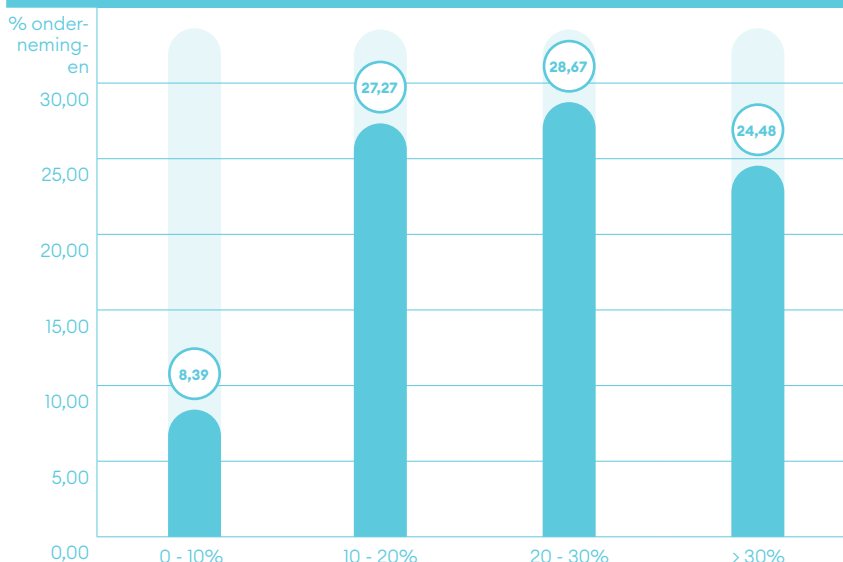
Dit resultaat is niet direct om vrolijk van te worden, want slechts 1/3 heeft dus een positievere verwachting. Deze categorie vertegenwoordigt eveneens 33% van de tewerkstelling.

6. Prognose evolutie tewerkstelling tussen 01.03.2020 en 30.06.2021

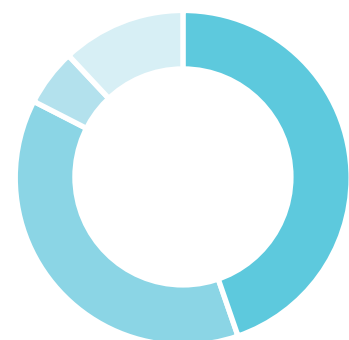
In lijn met de voorgaande enquêtevraag voorziet bijna 45% van de ondernemingen een structurele daling van het personeelsbestand.

Deze daling wordt vooral ingeschat tussen 0 en 10% en situeert zich grotendeels in bedrijven die in commerciële druk actief zijn. (cfr. tabel 4)

Tabel 3 % bevroegde bedrijven met % verwachte omzetzijfer 2020 vs 2019

Tabel 4 Prognose evolutie tewerkstelling

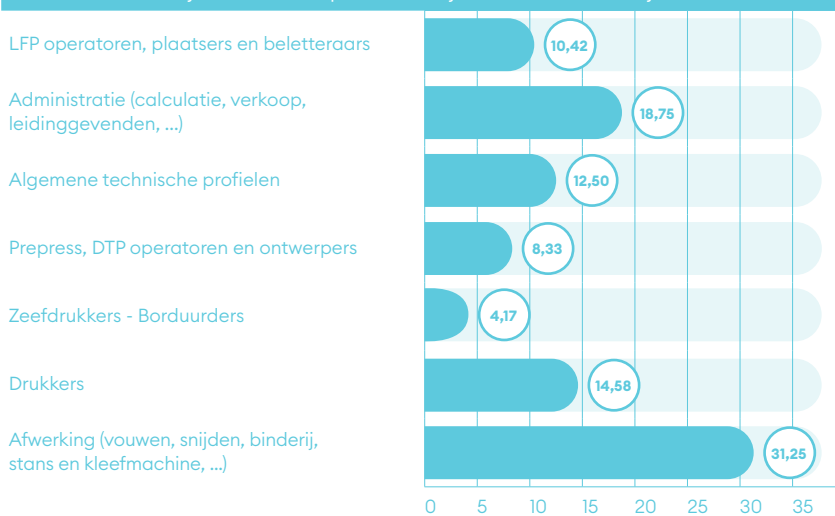

- Structurele daling
- Stabiel
- Toename
- NVT

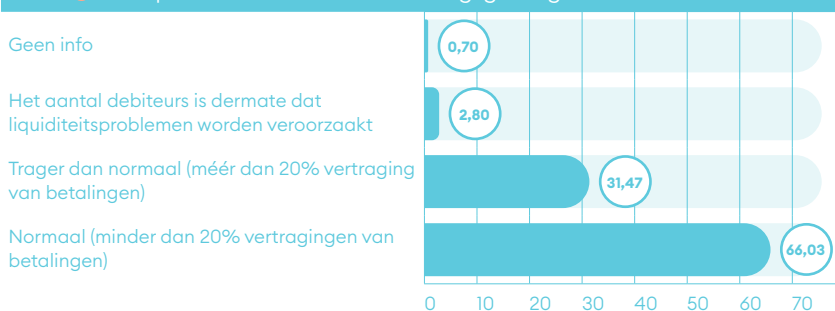
7. Het vinden van voldoende gekwalificeerd personeel

Interessant om weten is of bedrijven in deze bijzondere omstandigheden toch moeite hebben om de juiste mensen te vinden voor het invullen van vacatures. 29% (41 bedrijven) geeft aan dat dit problematisch is voor de volgende functieprofielen. (cfr. tabel 5)

Tabel 5 % moeilijk in te vullen profielen bij 29% van de bedrijven

Tabel 6 % respondenten met soort betalingsgedrag klanten

8. Blijvende invloed van de coronapandemie op de manier van werken

Veruit het merendeel van de bevroegde ondernemingen (74%) verwacht een blijvende invloed op de manier van werken. In volgorde van belangrijkheid - van hoog naar laag - worden aangegeven:

1. Minder fysieke meetings
2. Flexibelere werktijden
3. Minder business travel
4. Meer thuiswerk
5. Reorganisatie van de werkploegen.

9. Betalingsgedrag van de klant

Positief is dat t.o.v. onze bevraving in april dat nu 'slechts' 31% van de bedrijven geconfronteerd wordt met grote betalingsachterstanden. Toen was dat nog 54%. Ook het aantal ondernemingen dat betalingsachterstanden rapporteert die directe oorzaak zijn van liquiditeitsproblemen is (licht) gedaald. (cfr. tabel 6)

39% van de bevroegde ondernemingen schat dit risico zelfs in voor méér dan 10% van de actoren in de grafische sector.

Wij denken dat dit laatste medegevoed wordt door het gevoel van onzekerheid door de 2de coronagolf en kunnen enkel hopen dat dit een wat overtrokken beeld geeft.

#SamenSterk in 2021

Het is duidelijk dat dit voor velen een moeilijk verhaal is en blijft. Daarom is het meer dan ooit nodig dat de krachten in de sector worden gebundeld om deze crisis door te komen en te overwinnen.

Als beroepsfederatie neemt Febelgra deze resultaten dan ook mee om de belangen van de sector op verschillende beleidsniveau's verder te verdedigen.

10. Inschatting faillissementsrisico

Zoals in vele andere sectoren bestaat de vrees dat post-corona een hausse komt van faillissementen. Daarom peilden wij tot slot welke perceptie men hierover heeft voor de brede grafische sector.

Bijna de helft van de respondenten verwacht dat 5 tot 10% van de ondernemingen bedreigd worden met een faillissement.

Febelgra
united in
graphics

